

Dohányzásmentes Világnap 2025

Május 31. a Dohányzásmentes Világnap

Az Egészségügyi Világszervezet tagállamai 1987-ben hívták életre a Dohányzásmentes Világnapot, annak érdekében, hogy világszerte felhívják a figyelmet a dohányzás járványszerű terjedésére és a dohányzás okozta megelőzhető halálozásra és megbetegedésekre. 1987-ben az Egészségügyi Világszervezet Közgyűlése elfogadta a WHA40.38 határozatot, amelyben április 7-ét nevezte meg „dohányzásmentes világnapként”. 1988-ban a WHA42.19 határozattal fogadták el a Dohányzásmentes Világnap minden év május 31-én történő ünneplését.

Fényes termékek. Sötét szándékok. A varázs leleplezése. Tartsuk távol az ipart.

Vonzó ízek - rejtett veszélyek. Gyermekeink szemérmetlen manipulálása az ipari haszon érdekében. A dohány- és nikotinipar minden nap gondosan megtervezett termékeket és megtévesztő taktikákat alkalmaz a felhasználók új generációjának bevonására és a már dohányzók megtartására.

Becslések szerint világszerte 37 millió 13-15 éves gyermek dohányzik.

Sok országban a fiatalok e-cigaretta használatának gyakorisága meghaladja a felnőttek használatának arányait. Az e-cigarettákat, nikotinos tasakokat és hevített dohánytermékeket népszerűsítő marketingtartalmakat több mint 3,4 milliárd alkalommal nézték meg a közösségi média platformjain.

Az ízesítés számos nikotin- és dohánytermékben megtalálható. Körülbelül 16 ezer féle egyedi íz létezik. Az ízesítéseket gyakran a nikotin- és dohánytermékek kipróbálásának első számú okaként emlegetik.

A dohány- és nikotinipar alattomos stratégiákat alkalmaz, hogy káros termékeiket vonzóvá tegyék, különösen a fiatalok számára. A manipulatív terméktervek, a vonzó ízek és az elbűvölő marketing hamis biztonságérzetet kelt, és kíváncsiságot kelt.
Meg kell törnünk az illúziót!

A nikotin- és dohánytermékek erős függőséget okoznak, úgy tervezték meg ezeket, hogy fenntartsák a szerhasználatot, csapdába ejtve a felhasználókat a függőség körforgásában. Az adalékanyagok elfedik a dohánytermékek addiktív jellegét, megkönnyítve a kipróbálást és megnehezítve a leszokást. **Ne legyen több „cukorka bevonat”!**

E termékek szigorúbb szabályozása elengedhetetlenül fontos vonzerejük csökkentéséhez, a jelen és jövő generációk megvédéséhez. **Ne hagyja, hogy a dohány- és nikotinipar trükkjeivel becsapja.** Álljunk össze és cselekedjünk: **Ne legyen se több trükk, se csapda.**

Magyarországi aktualitás

2019. szeptemberben az Egyesült Államok Betegség-ellenőrzési és Megelőzési Központja (CDC) súlyos tüdőbetegség előfordulásának halmozódásáról számolt be, amelyet „elektronikus cigaretta (e-cigaretta) vagy vaping-termék használatával összefüggő tüdőszérülésnek” (electronic cigarette, or vaping product use-associated lung injury, EVALI) nevezett el.

Az amerikai EVALI megbetegedéseket (az esetek 82%-ában) elsősorban a tetrahidrokannabinol (THC) – a kannabisz elsődleges pszichoaktív vegyülete – tartalmú e-cigaretták fogyasztásával hozták összefüggésbe. Ezek oldószerként E-vitamin-acetátot tartalmaztak a jobb hatékonyságú aeroszolképződés érdekében és amelyek belégzése tüdőkárosodást idézett elő. Nem zárták ki azonban, hogy egyéb adalékanyagok is hozzájárulhattak az EVALI megbetegedések kialakulásához. Az Egyesült Államokon kívül regisztrált eseteket illetően csak a negyedét hozták összefüggésbe kannabisz tartalmú e-cigaretták fogyasztásával, de tény, hogy valamennyi esetben nikotintartalmú és/vagy ízesített termékek-használata előzte meg a tüdőkárosodást. Egy 2024. évi angliai vizsgálat szerint a gyerekek, fiatalok körében népszerű eldobható e-cigaretta típusok 11%-a szintetikus kannabinoidot, 1,5%-a THC-t tartalmazott. Ismeret van arról, hogy THC tartalmú e-cigaretták jelenleg már Magyarországon is elérhetők.

Az utóbbi időben Magyarországon is egyre több EVALI esetről számoltak be fiatalok körében, noha az előfordulások mértékéről csak elképzelések voltak.

Ezért a **Belügyminisztérium Dohányzás Fókuszpontja** és az **Országos Korányi Pulmonológia Intézet** közös szakmai javaslata alapján, a **Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ** 2025. április 1-től jelentési kötelezettséget vezetett be az egészségügyi ellátók részére a hagyományos és feltörekvő nikotintartalmú és dohánytermékek használatával összefüggő nemkívánatos események gyűjtése, elemzése és a szükséges válaszingedmények meghozatala céljából.

További információk a Dohányzásmentes Világnap 2025. évi kampányáról:

- <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day>
- <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2025>

Magyarország

Megelőzés:

- <https://cikiaciqi.hu/>,
- https://www.dohanyzasvisszaszoritasa.hu/megelozes_es_leszokas_segites.html

Leszokás támogatás:

- <https://www.leteszemacigijit.hu/>